

Afdeling: Tværsektorielt Samarbejde
Journal nr.: 20/18261
Dato: 18-11-2020

Udarbejdet af: Arbejdsgruppen for Lighed i Sundhed
E-mail: stine.bjerregaard@rsyd.dk
Telefon: 51641055

Tværgående oversigt – en kortlægning af sygehusenes (somatik og psykiatri), social- og praksisområdets indsatser i arbejdet med at reducere ulighed i sundhed

**Indsatser fra Regional Udvikling samt fra Sundhedsaftalen 2019-2023 er tilføjet pr. 1. februar 2021.*

Indsamling af indsatser til kortlægningen

Med afsæt i Sundhedsplanen 2019 er der udarbejdet en kortlægning indeholdende sygehusenes (både somatik og psykiatri) samt socialområdets indsatser i arbejdet med at reducere ulighed i sundhed. Yderligere er praksisområdet tilføjet i kortlægningen.

Oplysningerne i kortlægningen er indsamlet ad to omgange. Første omgang gennem en henvendelse til relevante kontaktpersoner på de pågældende sygehuse og på socialområdet, hvor de blev bedt om 1) at beskrive ulighed i sundhed og den måde, hvorpå det generelt adresseres og arbejdes med på det pågældende område og 2) at beskrive hvilke konkrete tiltag og indsatser, der findes på sygehuset/socialområdet.

I anden omgang er kortlægningen blevet kvalificeret i arbejdsgruppen for indsatsområdet Lighed i Sundhed, hvor arbejdsgruppen har bidraget med uddybende beskrivelser til de pågældende indsatser og tilføjelser af andre relevante indsatser, som ikke er kommet med i første omgang.

Indsatserne i kortlægningen er mangeartede og berører mange forskellige målgrupper og områder. Det blev tydeligt under indsamlingen til kortlægningen, at lighed i sundhed ofte er en affødt effekt af sygehusenes og socialområdets generelle tilgang og fokus på at tilpasse forløb, behandling, kommunikation og lign. til den enkelte patient og borger. Af samme årsag er **kortlægningen ikke udtømmende**, men den giver et godt indblik i nogle af de tiltag, der findes i regionen. Det har derfor også været nødvendigt at lægge nogle kriterier ned over de indsatser, der er taget med i kortlægningen. Disse har været:

- Konkrete indsatser frem for overordnede strategier/planer. De overordnede strategier og planer fremgår af det baggrundsnotat, som udarbejdes i forbindelse med behandlingen af kortlægningen.
- Indsatser, som er i gang eller hvor igangsættelse er planlagt.
- Kortlægningen indeholder ikke forskningsaktiviteter eller beskrivelser af professorer og sundhedspersonale ansat i konkrete afdelinger, som arbejder med særligt fokus på ulighed i sundhed.

Endelig skal det nævnes, at kortlægningen hovedsageligt indeholde indsatser mod ulighed i sundhed i Region Syddanmark. Alene på regional side er området komplekst. Derfor er kortlægningen afgrænset i et vist omfang. Dette er ikke ensbetydende med, at der ikke er opmærksomhed på, at der også foregår et stort arbejde med at fremme lighed i sundhed i det tværsektorielle samarbejde og hos de enkelte kommuner (se bl.a. områder fra Sundhedsaftalen 2019-2023). På sigt er det relevant også at indfange flere af de tværsektorielle indsatser. Kortlægningen her er et udpluk af de tiltag, der sker i Region Syddanmark.

Strukturering af kortlægningen

Sundhedsstyrelsen udkom d. 2. september 2020 med en ny rapport om ulighed i sundhed og en dertilhørende rapport om indsatser mod ulighed i sundhed. Rapporten kan tilgås [her](#). I rapporten giver Sundhedsstyrelsen en række anbefalinger til indsatser mod ulighed i sundhed, som er delt op i tre forskellige kategorier: *Børns tidlige udvikling og uddannelse* og *Arbejdsliv, indkomst, miljø og sundhedsadfærd* samt *Sundhedsvæsen og socialt arbejde og rehabilitering*.

For at skabe overblik og sammenhæng til Sundhedsstyrelsens anbefalinger er indsatserne i nedenstående kortlægning inddelt under samme overskrifter. Nogle af indsatserne kan relateres til flere af kategorierne, f.eks. indsatser vedr. borgere, der ryger eller har alkoholmisbrug, som i nogle tilfælde både kan kategoriseres under *sundhedsadfærd* og mødet med *sundhedsvæsenet*. Her er den enkelte indsats placeret under en af kategorierne ud fra en konkret vurdering af, hvor den er mest relevant. Derudover er indsatserne under hver kategori inddelt ud fra målgruppe, hvilket bidrager yderligere til overskueligheden af kortlægningen.

Indhold

Børns tidlige udvikling og uddannelse.....	6
Gravide.....	6
Individuelt tilrettelagte konsultationer og forløb.....	6
Konsultationer på andet sprog.....	6
Formidling.....	7
Familieambulatorier.....	7
Familieambulatoriet PLUS.....	7
Kendt jordemoderordning.....	7
Børn og unge.....	8
Fremskudt funktion i psykiatrien.....	8
En god start på livet.....	9
Anonym rådgivning om seksuel sundhed.....	9
Tværgående samarbejde om udsatte unge.....	9
Lokal aftale om Socialmedicinske hjemmebesøg.....	9
Unge og trivsel i fællesskaber.....	10
Uddannelsesområdet i forhold til fysisk sundhed og kompetencer til livet.....	10
Uddannelsesområdet i forhold til mental sundhed og trivsel.....	10
Tværsektoriel aftale på børne- og unge området i Region Syddanmark.....	11
Arbejdsliv, indkomst, miljø og sundhedsadfærd.....	11
Borgere på sociale botilbud.....	11
Systematiske helbredstjek.....	11
Lokale indsatser målrettet sundhedsadfærd.....	11
Generelle tiltag.....	12
Systematisk opsporing af patienter, der ryger.....	12
Systematisk opsporing af alkoholproblematikker.....	12
Det syddanske overvægtsinitiativ.....	12
Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik.....	13
Opsporing af sundhedsadfærd hos gravide.....	13
Kulturområdet.....	13
Sundhed, kultur og natur.....	13
Temapulje på kulturområdet: Bevægelse i hele regionen.....	14
Temapulje på kulturområdet: Kultur, kreativitet og mental trivsel.....	14

Sundhedsvæsen, socialt arbejde og rehabilitering	14
<i>Mennesker med psykisk sygdom</i>	14
Projekt Sikker Sundhed	14
Systematisk KRAM-screening.....	15
Indsats for dobbeltdiagnosticerede patienter	16
Lokalaftale om samtalerapi og kriesamtaler	16
Samarbejde på tværs af sektorer omkring genoptræningsplaner til mennesker med psykiske lidelser	16
Forløbsprogram for mennesker med depression.....	16
<i>Den ældre medicinske patient</i>	17
"Følge hjem" ordninger – overgang fra sygehus til hjem.....	17
Lokalaftale om Opfølgning og koordination efter indlæggelse	17
<i>Sårbare og/eller udsatte borgere</i>.....	17
Hepatitis C projekt	17
Socialsygeplejersker	18
Tværgående akutteam	18
Deltagelse i udskrivningskonferencer.....	18
Samarbejdsaftale om hjælp til kommunikation, personlig hjælp samt ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling	18
<i>Borgere med kronisk sygdom</i>.....	19
Forløbsprogram for mennesker med diabetes	19
Forløbsprogram for mennesker med hjertesygdom	19
Forløbsprogram for mennesker med KOL.....	19
Diabetes i Vollsmose.....	19
Familiesygepleje til hjertepatienter.....	19
<i>Generelle tiltag</i>	20
Stifinderfunktionen/vejvisere (Ansatte)	20
Frivillighed i sundhedsvæsenet.....	20
Samtale med rehabiliteringssygeplejerske inden udskrivelse	20
Indvandrermedicinsk klinik	20
Anvendelse af patientrapporterede oplysninger (PRO)	21
Center for fælles beslutningstagning.....	21
IT-assistenten.....	21
Leverklinik	21
Tilpasset indsats i mødet med sundhedsvæsenet.....	22
<i>Indsatser målrettet medarbejdere</i>.....	22
Kompetenceudvikling målrettet somatiske lidelser og sundhedspædagogiske værktøjer.....	22

Klar Tale	22
Modelprojekt "Sammen om psykiatri"	22
Sundhedsfaglige instrukser på socialområdet	23
Kompetenceløft i medicin håndtering på socialområdet	24
Ansættelse af sundhedsfagligt personale på botilbud	24
Indsatser målrettet geografisk ulighed.....	24
Generelle tiltag	24
Decentralt placerede jordmoderkonsultationer.....	24
Webinar	25
Udekørende funktioner.....	25
Særlig socialmedicinsk indsats for sårbare borgere og familier (aftale med almen praksis).....	25
Digital Diabetes.....	25
Telemedicin, videokonsultationer	26
Aktiv patientstøtte	26
Rammeaftale om blodprøvetagning i eget hjem.....	26
IV-behandling i eget hjem	26
Behandling af patienter med lavpotent kemoterapi i eget hjem.....	27

Børns tidlige udvikling og uddannelse

Gravide			
<p>Svangre omsorgen i Region Syddanmark har et stort fokus på lighed i sundhed. Regionens Fødeplan indeholder helt grundlæggende elementer, der skal være med til at sikre, at gravide og barnet får den bedst mulige start på livet. Alle indsatser i svangre omsorgen har fokus på, at tilbyde den gravide det forløb, som hun har brug for, dette ud fra både fysiske, psykiske og sociale behov hos familien. Nedenfor nævnes <i>eksempler</i> på indsatser, der bidrager til lighed i sundhed. For samtlige indsatser henvises til Fødeplanen for Region Syddanmark.</p>			
Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
<p>Individuelt tilrettelagte konsultationer og forløb</p>	<p>Gravide i svangre omsorgen inddeles i fire niveauer afhængig af hvilket behov de har. Det vil sige, jo mere sårbar en patient er, jo mere understøttes vedkommende i tilbud og forløb.</p> <p>Niveau 1 er basis tilbud, mens 2, 3 og 4 er udvidede tilbud afhængig af den gravides sundheds- og sygdomstilstand. Ved gravide på niveau 3 og 4 er indsatsen oftest tværsektoriel i samarbejde med den gravide families hjemkommune og andre relevante aktører, eksempelvis psykiatrien og rusmiddelbehandlingscentre.</p>	<p>Regionens somatiske sygehuse</p>	<p>Alle</p>
<p>Konsultationer på andet sprog</p>	<p>Der tilrettelægges individuelle forløb for disse gravide. Der tilbydes særlige, og ekstra, konsultationer med tolk fysisk eller via video samt ekstra tid til fødsels- og forældreforberedende undervisning.</p> <p>Tilbud om rundvisning på fødegangen med tolk. Særlige tilbud om afvikling af fødsels- og forældreforberedende undervisning på hold for engelsktalende (uden tolk) og for arabisktalende (med videotolk).</p>	<p>Regionens somatiske sygehuse</p>	<p>Gravide uden tilstrækkelige danskkundskaber</p>

	Der er iværksat et samarbejde med det regionale Tolkecenter omkring oversættelse af patientinformation og tolkning af webinarer og film på de største fremmedsprog blandt regionens gravide.		
Formidling	Pjecer om graviditet, fødsel og barsel fås på arabisk, engelsk og dansk. Via hjemmesider og i App'en Mit Sygehus henvises til Sundhedsstyrelsens fremmedsprogede informationsmateriale	Regionens somatiske sygehuse	Gravide uden tilstrækkelige dansk kundskaber
Familieambulatorier	Familieambulatoriet i Region Syddanmark, som er et særligt tilbud til sårbare gravide og gravide med alkohol, rusmiddelforbrug eller forbrug af afhængighedsskabende medicin er placeret decentralt i forbindelse med de store sygehusmatrikler i regionen. Det sikrer nærhed til hjemkommunen for de mest udsatte familier, også i tyndt befolkede områder af regionen, hvor transportmuligheder kan være en særlig udfordring for denne gruppe. Der er etableret et Familieambulatorie på alle regionens fødesteder, der sikrer lige adgang for alle gravide.	Regionens somatiske sygehuse – i tæt samarbejde med sundhedsplejen og de sociale myndigheder i kommunerne.	Sårbare gravide og børn
Familieambulatoriet PLUS	Samme tilbud som ovenfor, dog er målgruppen her gravide med særlige udfordringer samt nyfødte/børn af familier med særlige behov. Indsatsen er tværfaglig både i graviditeten og efter fødslen, hvor børnene tilbydes et udvidet tilbud fra fødslen og op til skolealderen Børn, der i fostertilværelsen har været eksponeret for alkohol, medicin og/eller andre rusmidler.	Regionens somatiske sygehuse – i tæt samarbejde med både sundhedsplejen og de sociale myndigheder, PPR og rusmiddelbehandling i kommunerne, samt regionens psykiatriske afdelinger m.fl.	Gravide med psykosocial og/eller problematikker med forbrug af rusmidler eller alkohol
Kendt jordemoderordning	Ved alle fødesteder er etableret Kendt Jordemoderordning. Den varetages af tre jordemødre pr. ordning. De varetager omsorgen for gravide/par, og tilbyder, at følge familien under graviditet, fødsel og den tidlige barsel.	Regionens somatiske sygehuse	Primært målrettet gravide, der vil føde hjemme, men også gravide med en

	Målet er, at den gravide og partneren får et godt kendskab til de tre jordemødre inden fødslen. Dette for at øge oplevelsen af "kendthed" og dermed tryghed.		tidligere traumatisk fødselsoplevelse, unge gravide (ofte med sociale og psykiske problemstillinger samt andre sårbare gravide med behov for et udvidet tilbud).
--	--	--	--

Børn og unge

Børn og unge er en særlig vigtig målgruppe, når det drejer sig om ulighed i sundhed. Børn og unges levevilkår og opvækstforhold har betydning for deres sundhed og deres udsathed, og begge dele vil påvirke dem i deres voksenliv. Derfor er børn og unge en vigtig målgruppe i bl.a. Sundhedsaftalen og i indsatsområder i Region Syddanmarks budget 2021. Tilsvarende er unge en vigtig målgruppe i den regionale udviklingsstrategi, hvor der er fokus på mere lighed i sundhed ved at styrke de unges kompetencer til livet og understøtte gode uddannelsesmiljøer, der kan fremme de unges trivsel (via strategisporet "Kompetencer til fremtiden")

Nedenfor nævnes *eksempler* på initiativer, der kan bidrage til at reducere uligheden blandt børn og unge.

Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Fremskudt funktion i psykiatrien	Formålet er at forebygge, at børn og unge i mistrivsel står uden indsatser, fordi de ikke tilhører målgruppen for psykiatrien. Samtidig er det svært at løfte for kommunerne uden den rette sparring og supervision fra psykiatrien. Opkvalificering af regionale og kommunale fagpersoner, der beskæftiger sig med målgruppen.	Psykiatrien	Børn og unge i mistrivsel, som ikke har behov for en indsats i børne- og ungdomspsykiatrien, men har behov for en intensiv indsats i nærmiljøet. (6-18 år)

En god start på livet	Projekt videreført fra 2018, der har ført til et styrket samarbejde mellem almen praksis, jordemoderen og sundhedsplejersken, der sikrer, at færre småbørn får brug for behandling.	Sygehus Lillebælt, Vejle Kommune og almen praksis	Børn og mødre
Anonym rådgivning om seksuel sundhed	Formålet er at støtte unge mennesker til en bedre seksuel sundhed gennem åben og anonym rådgivning om køn, krop, sex og prævention. Klinikkerne har et særligt fokus på at imødekomme sårbare unge i deres rådgivning.	UngMod i Fredericia, UngSex i Vejle, Klinik for seksuel sundhed i Odense centrum med satellitfunktion i Vollsmose.	Unge
Tværgående samarbejde om udsatte unge	<p>Indsatsen er udsprunget af et projekt om unge patienter, der blev indlagt med panodilforgiftning (typisk fra dårligt fungerende familier). Målet er nu at sikre, at udsatte unge, der har været indlagt, ikke slippes før andre står klar til at tage over. Derfor er der nu tæt kontakt til kommunens børne- og ungeforvaltning og til psykiatrien.</p> <p>Sygehuspersonalet oplæres i at skrive underretninger og i samtaleteknik omkring disse patienter. Der holdes månedlige konferencer med psykiatrien og der er et team i plejegruppen omkring denne patientgruppe.</p> <p>Enstrengt forløb med hurtig overflytning til BUP, inden den somatiske behandling er færdig.</p>	<p>Sygehus Sønderjylland, afsnit for børn og unge, i samarbejde med kommuner og psykiatrien.</p> <p>Odense Universitetshospital, FAM, i samarbejde med Børn og Unge Psykiatrien</p>	Udsatte unge
Lokal aftale om Socialmedicinske hjemmebesøg	Opsporing af mental mistrivsel særligt hos børn og unge, men også hos voksne og undersøgelse af de hjemlige forholds påvirkning af patientens trivsel	Almen praksis – koordineret med kommunen	Børn, unge og voksne

<p>Unge og trivsel i fællesskaber</p>	<p>Region Syddanmark har i samarbejde med partnere fra projekt 'Fremskudt trivselsberedskab' testet værktøjet, der er udviklet i forprojekt 'Sundhed, kultur og natur' i udvalgte ungdomsuddannelses-institutioner. Værktøjet har til formål at opbygge fællesskaber i hold og klasser for at fremme de unges trivsel og empowerment.</p>	<p>Sundheds-innovation og kultur Regional Udviklingsstrategi</p>	<p>Unge i ungdomsuddannelses-institutioner</p>
<p>Uddannelsesområdet i forhold til fysisk sundhed og kompetencer til livet</p>	<p>Gennem Regionsrådets Uddannelsespulje støttes udviklingsprojekter på ungdomsuddannelser målrettet unges mentale trivsel og fysiske sundhed. I december fik et erhvervsuddannelsesprojekt fx støtte til at udvikle fysiske aktiviteter i forbindelse med undervisningen, med henblik på at leve op til kravet om 45 minutters bevægelse i skoletiden for alle elever. Et andet erhvervsuddannelsesprojekt målrettet unges kompetencer til livet fik ligeledes støtte. Dette projekt skal bl.a. give unge personlige, sociale og demokratiske kompetencer til at begå sig i samfundet og forberede dem på overgangen til voksenlivet. Projekterne bidrager ikke direkte til lighed i sundhed, men har den positive bivirkning at flere forventes at blive sundere og få kompetencer til at opsøge den hjælp, de eventuelt vil få brug for i fremtiden.</p>	<p>Uddannelse og mobilitet</p>	<p>Unge på ungdomsuddannelser (ca. 16-24 år)</p>
<p>Uddannelsesområdet i forhold til mental sundhed og trivsel</p>	<p>Unge trivsel og sundhed har længe været et fokusområde i Region Syddanmark. Med afsæt i erfaringer fra eksisterende projekter, fokuserer regionen som noget nyt indsatserne på unges adgang til og deltagelse i fællesskaber. I forlængelse heraf har regionen bl.a. afholdt et informationsmøde om uddannelsespuljen med særligt fokus på unges trivsel og fællesskaber. Derudover har regionen taget initiativ til at bygge videre på gode erfaringer fra projekt "Fremskudt trivselsberedskab" for at understøtte især erhvervsuddannelses- og FGU-elevs deltagelse i fællesskaber. Dette har bl.a. resulteret i en ansøgning til Uddannelsespulje den 15. januar 2021 med en betydelig del af de syddanske erhvervsuddannelser og FGU-institutioner. Derudover har regionen understøttet mindre lokale projekter</p>	<p>Uddannelse og mobilitet</p>	<p>Unge på ungdomsuddannelser</p>

	målrettet fællesskaber, fx på Kolding Gymnasium, som oplever udfordringer med den etniske elevsammensætning.		
Tværasektoriel aftale på børne- og unge området i Region Syddanmark	Formålet med aftalen er at skabe et smidigt og effektivt samarbejde til gavn for de børn og unge, der er i risiko for eller allerede mistrives, og deres pårørende. Aftalen skal således sikre en koordineret og sammenhængende indsats på tværs af kommuner, region og almen praksis.	Sundhedsaftalesamarbejdet	Aftalen dækker alle børn og unge i alderen 0-17 år, som er i risiko for at mistrives mentalt eller har tegn på mental mistrivsel.

Arbejdsliv, indkomst, miljø og sundhedsadfærd

Borgere på sociale botilbud			
Der er et strategisk fokus på lighed i sundhed i Socialområdets udviklingsplaner, hvor det også organisatorisk er tydeligt at sundhed er på dagsordenen via bl.a. et vidensteam for sundhed. Nedenfor følger <i>eksempler</i> på indsatser målrettet sundhedsadfærd på socialt udsatte borgere.			
Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Systematiske helbredstjek	Systematiske helbredstjek vil bidrage til opsporing af diagnoser hos sårbare borgere, som uden dette tjek ikke bliver udredt i samme omfang som resten af befolkningen. I overenskomsterne for de praktiserende læger er der på samme tid et forhandlingsoplæg om sundhedstjek til borgere på sociale botilbud i hele landet. Disse forhandlinger forventes afsluttet ultimo 2020 med ikrafttrædelse pr. januar 2021, og resultaterne af disse forhandlinger forventes derfor inden arbejdet med en lokal aftale i Region Syddanmark fortsættes.	Socialområdet	Borgere på de sociale botilbud
Lokale indsatser målrettet sundhedsadfærd	På alle centre arbejdes der med KRAM-faktorerne og mental sundhed. Dette indebærer motivationsarbejde for at forbedre beboernes sundhedsadfærd.	Sociale centre og lokale afdelinger	Borgere på de sociale botilbud

	<p>Eksempelvis har Handicapcenter Fyn har indsatsen "Det gode måltid", der omhandler funktionsnedsættelser ift. med spisning.</p> <p>Socialcenter Lillebælt har tilknyttet en rygestopinstruktør, og Specialcentret har ansat en ernæringsassistent.</p> <p>Fremadrettet sættes der fokus på at målrette og ensrette centrenes indsatser.</p>		
--	---	--	--

Generelle tiltag

Der findes en række indsatser, der mere indirekte er med til at reducere ulighed i sundhed. Det vil sige, at de ikke er etableret med formålet, men det er en affødt effekt af indsatsen. Nedenfor følger *eksempler* herpå.

Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Systematisk opsporing af patienter, der ryger.	Opsporing ved brug af VBA (Very Brief Advice). En evidensbaseret metode bestående af tre spørgsmål/elementer til at spørge ind til rygestatus og henvise til rygestoptilbud i kommunen.	Alle sygehuse (både somatik og psykiatri)	Alle patienter, hvor der er mistanke om rygning.
Systematisk opsporing af alkoholproblematikker	Der igangsættes et pilotprojekt i efteråret 2020 med det formål at forebygge overforbrug af alkohol blandt patienter samt at opspore de patienter, der har brug for hjælp.	Sygehus Lillebælt er pilot og det er planlagt, at projektet skal udrulles til de øvrige sygehuse.	Alle patienter, hvor der er mistanke om uhensigtsmæssig alkoholforbrug.
Det syddanske overvægtsinitiativ	Formålet med det syddanske overvægtsinitiativ (SDOI) er at tilbyde en systematisk og fokuseret udredning og behandling af mennesker med overvægt og fedme. Med initiativet ønskes at flytte fokus fra vægten alene til i højere grad at fokusere på manifesterede eller truende fedmerelaterede komplikationer. Derved bliver det muligt at reducere	Sydvestjysk Sygehus	Mennesker med overvægt

	forekomsten og alvorligheden af fedmerelateret sygdom og at ændre prognosen for mennesker med overvægt og fedme.		
Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik	<p>Tilbud til patienter, som mistænkes for at have arbejdsmedicinske eller arbejdspsykologiske lidelser.</p> <p>Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik undersøger og udreder personer for sygdomme/lidelser relateret til arbejdet eller miljøet, og klinikkens psykologer tager sig af sygdomme, som bundes i arbejdsbelastninger fx stress eller traumatiske oplevelser.</p> <p>Formålet med tilbuddet er at finde ud af, om sygdommen/lidelsen skyldes arbejdet, og hvis det er relevant, henvises videre med henblik på nærmere udredning/behandling.</p>	Regionens somatiske sygehuse	Patienter, der mistænkes for arbejdsmedicinske eller arbejdspsykologiske lidelser
Opsporing af sundhedsadfærd hos gravide	Individuelle tilbud målrettet bl.a. diabetes, rygestop og overvægt m.v.	Regionens somatiske sygehuse	Alle gravide

Kulturområdet

Strategisporene "Sunde Levevilkår" og "En attraktiv og oplevelsesrig region" i den regionale udviklingsstrategi skal styrke borgernes trivsel og aktive live, herunder borgernes egen motivation til at engagere sig i egen sundhed og trivsel. Der er fokus på "empowerment", der på sigt kan bidrage til større lighed i sundhed. Nedenfor ses *eksempler* på projekter, målrettet den brede befolkning og deres kulturoplevelser.

Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Sundhed, kultur og natur	I samarbejde med SDUs Institut for Idræt og Biomekanik og Designskolen har Region Syddanmark sat fokus på aktiviteter, der kan bidrage til at øge borgernes mentale og fysiske trivsel, specielt gennem opbygning af fællesskaber og mulighed for at tage hånd om egen trivsel og sundhed – 'empowerment'. Der er udviklet et værktøj,	Sundheds-innovation og kultur	Borgere 15-25 år og 55-65 år, Kommuner, organisationer, Foreninger

	der pt. bliver testet i samarbejde med kommuner og organisationer.		
Temapulje på kulturområdet: Bevægelse i hele regionen	Pulje på 2 mio. kr. Der er i 2020 uddelt midler til 5 projekter, hvor kultur- og idrætsaktører igangsætter projekter der skal få syddanskerne til at bevæge sig mere via kultur. Der er ikke særkilt fokus på ulighed, men projekterne er bl.a. vurderet ud fra, om de understøtter social bæredygtighed, herunder kommer ud til nye målgrupper.	Sundhedsinnovation og kultur	Kultur- og idrætsaktører, der udvikler projekter målrettet borgere i hele regionen.
Temapulje på kulturområdet: Kultur, kreativitet og mental trivsel	Udbudt pulje på 3,5 mio. kr. med ansøgningsfrist 1. marts 2021, hvor der kan søges til projekter, der igangsætter indsatser, hvor kultur understøtter øget mental trivsel. Der er ikke særkilt fokus på ulighed, men projekterne er bl.a. vurderet ud fra, om de understøtter social bæredygtighed, herunder kommer ud til nye målgrupper.	Sundheds-innovation og kultur	Kulturinstitutioner, kommuner m.fl., der udvikler projekter målrettet borgere i regionen. Projekter, der er målrettet unge ml. 15 og 25 år, vægtes højt i puljen.

Sundhedsvæsen, socialt arbejde og rehabilitering

Mennesker med psykisk sygdom			
Lighed i sundhed er også et tema i Psykiatriplanen 2020-2024, hvori der også findes en række anbefalinger til indsatser. I Sundhedsaftalen 2019-2023 er der også fokus på mennesker med psykiske lidelser. Nedenfor følger <i>eksempler</i> på indsatser, der skal øge lighed i sundhed for mennesker med psykisk sygdom			
Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Projekt Sikker Sundhed	Projektets formål er at sikre flere sunde levevilkår for mennesker med psykisk sygdom. Projektlederfunktionen er placeret hos Dansk Selskab for Patientsikkerhed.	Samarbejde mellem Sygehus Lillebælt, Fredericia Kommune, Psykiatrien og	Mennesker med psykisk sygdom

	<p>Projektet lægger op til at afholde en udviklingsworkshop hvor borgere og sundhedsprofessionelle mødes og udvikler, prioriterer samt planlægger indsatser med det fokus at sikre den samlede sundhedstilstand for borgerne på tværs af somatik, psykiatri og social.</p>	Dansk Selskab for Patientsikkerhed.	
Systematisk KRAM-screening.	<p>I regi af Psykiatrisk Samordningsfora Fyn, er der ansat en fælles projektleder på tværs af somatik, psykiatri og kommuner til et projekt med formål om at vurdere og undersøge hvordan man laver KRAM-screening i de tre sektorer.</p> <p>Formålet med KRAM projektet er at opnå systematik i den måde sektorerne KRAM-screener og følger op på screeningsresultaterne, for herved at få patienter/borgere med psykiske lidelser til at tage imod og deltage i forebyggende/behandlende tilbud relateret til deres KRAM-problematikker.</p> <p>Målgruppen for projektet er mennesker med psykiske lidelser, der samtidig lider af somatiske livsstilssygdomme, herunder DM2, KOL og MeS/hjertekarsygdom. Målgruppen er bosiddende på Fyn, Langeland og Ærø. Projektet forløber over to år og er finansieret af PSOF og SOF-OUH.</p> <p>Projektperiode 01.04.19 – 31.03.21</p> <p>Projektet blev igangsat i forlængelse af implementeringsgruppens arbejde med samme emne i 2017/2018.</p>	Psykiatrien, Odense Universitetshospital, almen praksis	Mennesker med psykisk sygdom

<p>Indsats for dobbeltdiagnosticerede patienter</p>	<p>Frivilligt tilbud om at blive tilknyttet en forløbskoordinator.</p> <p>Forløbskoordinatorernes arbejde er at få skabt et overblik over, hvad der fylder i borgerens hverdag, hvilke kontaktpersoner der er de vigtigste og hvilke udfordringer der er. Ud fra mængden af information tilbydes borgeren et netværksmøde, hvor pårørende, egen læge, misbrugscenter, jobcenter, familieafdeling, handicapafdeling, socialpsykiatri, mentorer, psykiatri-rådgivning og behandlingspsykiatri deltager. Patienten har en afgørende stemme og er med til at beslutte, hvad der skal være fokus på, og hvem der skal deltage i møderne. De koordinerende indsatsmøder er i høj grad patientens/borgerens møde.</p>	<p>Psykiatrien</p> <p><i>"Fælles samarbejdsaftale for borgere med en psykisk lidelse og et samtidigt stof- eller alkoholmisbrug"</i></p>	<p>Mennesker med psykisk sygdom og samtidigt misbrug</p>
<p>Lokalaftale om samtaleterapi og krisesamtaler</p>	<p>Almen praksis yder krisesamtaler og samtaleterapi til patienter med let til moderat angst eller depression, til stressramte og i tilfælde af personlige kriser. Ydelsen skal blandt andet medvirke til at forebygge sygemeldinger/fastholde patienten på arbejdsmarkedet.</p>	<p>Almen praksis – evt. koordineret med kommunal indsats</p>	<p>Patienter med stress, angst, depression. Kriseramte: skilsmisse, arbejdsløshed, alvorlig sygdom.</p>
<p>Samarbejde på tværs af sektorer omkring genoptræningsplaner til mennesker med psykiske lidelser</p>	<p>Kompetenceudvikling af sundhedspersonalet i henholdsvis kommunerne og psykiatrien i regionen. Styrke samarbejdet på tværs af sektorer gennem større kendskab til hinandens arbejdsområder. Sikre at alle patienter får vurderet deres behov for en genoptræningsplan. Styrke patienter og pårørendes viden om mulighederne for genoptræning samt tilbud i civilsamfundet.</p>	<p>Region Syddanmark og de syddanske kommuner</p>	<p>Mennesker med psykiske lidelser</p>
<p>Forløbsprogram for mennesker med depression</p>	<p>Nærværende forløbsprogram beskriver den tværfaglige, tværsektorielle og koordinerende sundhedsfaglige indsats, som kommunerne, almen praksis, sygehusene og apotekerne i Syddanmark yder i samarbejdet med mennesker med depression. Forløbsprogrammets vigtigste fokus er dels aktørernes samarbejde,</p>	<p>Region Syddanmark og de syddanske kommuner (Faaborg-Midtfyn og Svendborg undtaget)</p>	<p>Syddanske borgere over 18 år, som har eller er i risiko for at udvikle depression af let, moderat eller svær grad.</p>

	koordinering og kommunikation, dels inddragelse af mennesker med depression og deres pårørende.		
--	---	--	--

Den ældre medicinske patient

Faktorer, der påvirker en borgers udsathed, akkumuleres hele livet. Nedenfor følger *eksempler* på indsatser, der kan bidrage til lighed i sundhed for den ældre patient.

Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
"Følge hjem" ordninger – overgang fra sygehus til hjem	Formålet er at forebygge genindlæggelser ved at følge den ældre medicinske patient med behov for støtte hjem i forbindelse med udskrivelse fra sygehus. Udskrivelse koordineres med den modtagende kommune.	Alle sygehusene	Ældre medicinske patienter
Lokalaftale om Opfølgning og koordination efter indlæggelse	Sikre koordineret og aftalt indsats mellem almen praksis og hjemmesygeplejen for borgeren efter indlæggelse samt vurdering af borgerens funktionsniveau i hjemmet samt hjemmets virke på patientens tilstand	Almen praksis– koordineret med kommunen	Primært ældre borgere

Flere indsatser til den ældre medicinske patient kan ses under 'geografisk ulighed'.

Sårbare og/eller udsatte borgere

Med et nyt Udsatteråd i Region Syddanmark skal udsattes stemme blive endnu tydeligere i politiske beslutninger. Nedenfor følger *eksempler* på indsatser direkte målrettet gruppen sårbare og/eller socialt udsatte.

Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Hepatitis C projekt	Et samarbejde mellem rusmiddelcentre / behandlingscentre og infektionsmedicinske afdelinger. En læge og en sygeplejerske i det rullende ambulatorium skal besøge væresteder, herberger og festivaler i hele Region Syddanmark og teste og behandle udsatte borgere, der måske har hepatitis C, men som ikke er diagnosticeret.	Odense Universitetshospital i samarbejde med Behandlingscenter Svendborg (kommunalt) Nu udrullet til alle 15 behandlingscentre i Region Syddanmark.	Sårbare borgere med mistanke om hepatitis C, ofte stofbrugere.

Socialsygeplejersker	Koordinering og samarbejde ift. de sårbare patienter, der har behov for en ekstra og mere håndholdt indsats, og som ikke lige 'passer ind i de vanlige kasser' og falder uden for SAM:BO-aftalerne.	Odense Universitets Hospital, FAM Odense. Planlægges i budget 2021 på regionens andre somatiske sygehuse samt på psykiatrisygehuset.	Sårbare patienter
Tværgående akutteam	Et tværgående akutteam på tværs af kommuner og sygehus hjælper særligt sårbare patienter, når de udskrives fra sygehuset.	Sydvestjysk sygehus	Sårbare patienter
Deltagelse i udskrivningskonferencer	Almen praksis honoreres for deltagelse i udskrivningskonferencer (fremmøde/virtuelt) for at sikre koordination og aftalt opgaveoverdragelse mellem sygehus og almen praksis for udskrevne patienter		Sårbare patienter med behov for koordinering af /overlevering mellem sygehus og almen praksis efter indlæggelse
Samarbejdsaftale om hjælp til kommunikation, personlig hjælp samt ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling	Region Syddanmark og kommunerne i regionen har indgået denne aftale, som skal sikre, at borgere efter behov får den nødvendige hjælp til kommunikation, personlig hjælp samt ledsagelse i forbindelse med behandling på sygehuset. Aftalen er et bilag til den gældende sundhedsaftale mellem kommunerne og regionen.	Region Syddanmark	Borgere med betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer

Borgere med kronisk sygdom			
Konsekvenser af sygdom kan føre til ulighed i sundhed. Nedenfor følger <i>eksempler</i> på indsatser, der kan bidrage til lighed i sundhed for borgeren med en kronisk sygdom.			
Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Forløbsprogram for mennesker med diabetes	Forløbsprogrammerne skal beskrive den samlede behandlingsindsats på tværs af sygehuse, kommuner og almen praksis med det formål at sikre rettidig kommunikation, et velfungerende samarbejde mellem fagprofessionelle, og herigennem øge behandlingskvalitet og sikre sammenhæng for patienten.	Region Syddanmark og de syddanske kommuner	Syddanske borgere med diabetes eller i risiko for at udvikle diabetes
Forløbsprogram for mennesker med hjertesygdom		Region Syddanmark og de syddanske kommuner	Syddanske borgere over 18 år, som har eller er i risiko for at udvikle iskæmisk hjertesygdom, hjerterytmeforstyrrelser, hjerteklapsygdom og hjertesvigt
Forløbsprogram for mennesker med KOL		Region Syddanmark og de syddanske kommuner	Syddanske borgere med KOL eller i risiko for at udvikle KOL
Diabetes i Vollsmose	Steno Diabetes Center Odense samarbejder med Odense Kommune om en forundersøgelse, der skal give indsigter til en senere fælles indsats til forebyggelse og håndtering af type 2-diabetes i Vollsmose.	Steno Diabetes Center Odense og Odense Kommune	Borgere i et område med lav gennemsnitlig socioøkonomisk status, herunder borgere med anden etnisk baggrund end dansk.
Familiesygepleje til hjertepatienter	Hjertemedicinsk afdeling B, OUH anvender modellen Familiesygepleje til patienter, hvor de pårørende forventes at have en særlig stor betydning for patienten og dennes behandlingsforløb. Det gælder patienter, som enten er alvorligt syge, akut eller kronisk eller som er i risiko for at blive det.	Hjertemedicinsk afdeling B, Odense Universitetshospital	Hjertepatienter

Generelle tiltag			
Der findes en række indsatser, der mere indirekte er med til at reducere ulighed i sundhed. Det vil sige at de ikke er etableret med formålet, men det er en affødt effekt af indsatsen. Nedenfor følger <i>eksempler</i> herpå.			
Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Stifinderfunktionen/vejvisere (Ansatte)	Stifindere assisterer ambulante patienter til behandlingsstedet samt videre i patientforløbet, så patienten oplever et trygt og sammenhængende patientforløb.	Sygehus Lillebælt Sydvestjysk Sygehus	Patienter generelt
Frivillighed i sundhedsvæsenet	Pr. marts 2020 er der ansat frivilligkoordinatorer på alle sygehusene (både somatik og psykiatri) samt på socialområdet. De skal arbejde ud fra visionerne i regionens <i>politik for frivillighed og medborgerskab</i> . Heri er der fokus på at frivillige i sundhedsvæsenet kan bidrage til at reducere ulighed i sundhed, bl.a. ved at fungere som støtte til særligt udsatte borgere. Eksempler på frivillighed på sygehusene er samarbejdet mellem foreningen Social Sundhed og KFUM's Reden Odense og socialsygeplejerskerne på OUH.	Alle sygehusene (psykiatri og somatik) og socialområdet	Borgere og patienter generelt
Samtale med rehabiliteringssygeplejerske inden udskrivelse	Nyt tiltag i 2020 er at patienter med blodprop i hjertet har en samtale med en rehabiliteringssygeplejerske inden udskrivelse for en opfølgning og vejledning.	Sygehus Sønderjylland, Afsnit for Hjertesygdomme Sydvestjysk Sygehus	Patienter med blodprop i hjertet
Indvandrermedicinsk klinik	Tilbud til patienter med anden etnisk baggrund end dansk med komplicerede helbredsproblemer og/eller problemer med at navigere i sundhedsvæsenet. Formålet med indsatsen er at afbøde de helbredsrelaterede følger af den ulige adgang til sundhed, der opstår pga. sprogbarrierer,	Odense Universitetshospital, Infektions-medicinsk Afdeling Q	Patienter med anden etnisk baggrund end dansk med komplicerede helbredsproblemer

	traumatisering, misforståelser og forskellig sygdomsopfattelse.		
Anvendelse af patientrapporterede oplysninger (PRO)	<p>Tilbud til patienter om at besvare spørgeskemaer om deres tilstand inden konsultation, eller i løbet af behandlingsforløbet. PRO-oplysningerne anvendes i behandlingen for at bidrage til klinikerens information om patienterne og målrette tilbuddet til patienterne.</p> <p>Der er ligeledes projekter i gang med anvendelse af PRO i forbindelse med patientforløb der går på tværs af sektorerne, hvor besvarelser fra patienterne indsamlet på sygehuset deles med kommunen, når det er relevant for patientens forløb.</p>	Alle sygehuse	Relevante patientgrupper
Center for fælles beslutningstagning	Fælles beslutningstagning har fokus på at beslutningen om den rette behandling og pleje, er en beslutning, som tages i fællesskab mellem patienten og klinikerens. Patientens præferencer og ønsker tages med i beslutningen om valg af behandling, samtidig med at der tages højde for såvel den faglige, videnskabelige viden.	Alle sygehuse	Relevante patientgrupper
IT-assistenten	Frivillige hjælper patienter med udfordringer inden for det digitale område (App'en Mit Sygehus, indkaldelsesbreve i E-boks mv.)	Odense Universitetshospital	Relevante patientgrupper
Leverklinik	Tilbud til lever cirrose patienter med en misbrugsproblematik. Formålet er at sikre, at denne patientgruppe, der kan have svært ved at passe tiderne på sygehuset, har adgang ind via en ambulant funktion, hvor fokus er på deres pågældende problemstilling defineret af patienten selv.	Odense Universitetshospital	Patienter med misbrugsproblematik

Tilpasset indsats i mødet med sundhedsvæsenet

Indsatser målrettet medarbejdere			
<p>I regionen har vi et ansvar for at sikre, at sociale forskelle ikke kommer til udtryk i forskelle i behandlingskvalitet. Ulighed i sundhed må ikke forstærkes i mødet med sundhedsvæsenet. I hvert patientforløb tages der højde for den enkelte, og den enkeltes situation. Der sigtes mod at tilrettelægge patientforløbene individuelt, således hver patient får lige det tilbud, den behandling og den støtte, vedkommende har behov for.</p> <p>Nedenfor nævnes <i>eksempler</i> på initiativer, der skal styrke medarbejderens tilgang til sårbare eller socialt udsatte borgere, og derigennem bidrage til at reducere ulighed i sundhed.</p>			
Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Kompetenceudvikling målrettet somatiske lidelser og sundhedspædagogiske værktøjer	<p>Formålet er at optimere de somatiske kompetencer med fokus på at sikre opsporing af somatisk sygdom og uhensigtsmæssig sundhedsadfærd hos borgere med psykisk lidelse.</p> <p>Indsatsen indgår i psykiatrisygehusets psykiatriplan 2020-2024 og planlægning og analyseperioden forventes at starte op i 3. kvartal 2021.</p>	Psykiatrien	Medarbejdere
Klar Tale	Kommunikationsprogram, hvor alt sundhedspersonale med patientkontakt har gennemgået et kursus, der ruster dem til at møde patienterne med hensyn til at kunne differentiere og tilpasse indsatsen.	Alle sygehuse	Sundhedspersonale med patientkontakt
Modelprojekt "Sammen om psykiatri"	<p>Det overordnede formål er at skabe bedre sammenhæng i indsatserne for borgerne gennem fælles kompetenceløft og systematisk samarbejde.</p> <p>De foreløbige erfaringer fra projektets første fase i Odense, Aabenraa og Haderslev kommuner viser, at kendskabet øges til hinanden og at samarbejdet</p>	Behandlingspsykiatrien og kommuner.	Medarbejdere, der arbejder med borgere med psykiske lidelser (fra 20 år), som modtager indsatser fra såvel behandlingspsykiatrien som i den regionale og

	<p>bliver mere struktureret. Der sker en bedre koordinering af borgerens mange forskellige indsatser. Det betyder, der handles hurtigere og mere målrettet i de enkelte borgerforløb. I Odense og Aabenraa har erfaringerne ført til videreførelse af 'Sammen om psykiatri' i en fast og permanent fælles ordning. I Haderslev er der indgået partnerskabsaftale om udvidet samarbejde med fælles team og ledelse af indsatsen.</p> <p>Forløbsdata for de første ca. 20 borgere i projektet viser, at antallet af indlæggelser, indlæggelsesdage og akutte indlæggelser falder markant. Øget samarbejde og sammenhæng giver patient/borger øget stabilitet og udvikling.</p> <p>Projektet skal videreføres til de resterende 19 kommuner i regionen.</p>		kommunale socialområde.
Sundhedsfaglige instrukser på socialområdet	<p>Der udarbejdes sundhedsfaglige instrukser, der skal være med til at ensrette det sundhedsfaglige arbejde på tværs af socialområdet. Dette gøres bl.a. af hensyn til, at alle centrene lever op til de målpunkter, Styrelsen for patientsikkerhed udarbejder årligt. Instrukserne skal være med til at ensrette centrenes tilbud og indsatser for borgerne og på den måde skabe lighed i sundhed og sikre borgernes patientsikkerhed.</p> <p>Der udpeges nøglepersoner på centrene til at udbrede og opretholde brugen af instrukserne.</p>	Socialområdet	Pædagogisk og sundhedsfagligt personale

Kompetenceløft i medicin håndtering på socialområdet	E-læringskursus i medicin håndtering for det pædagogiske personale, medicinundervisning varetaget af sygeplejerskere, kursus i brugen af Fælles Medicinkort samt efteruddannelse i farmakologi til social- og sundhedsassistenter.	Socialområdet	Pædagogisk og sundhedsfagligt personale
Ansættelse af sundhedsfagligt personale på botilbud	Tidligere har der været tradition for en pædagogisk monofaglighed, som der nu stille og roligt ændres på. Der er lige nu ansat centersygeplejerske i 3 ud af 4 centre, og det forventes, at der ved årsskiftet også er ansat en centersygeplejerske på det 4. center. Samtidigt ansættes der social- og sundhedsassistenter i flere af centrenes afdelinger. Derudover uddannes sundhedsfaglige elever og studerende – hvilket også bidrager til at styrke det tværprofessionelle samarbejde og højne den sundhedsfaglige indsats.	Socialområdet	

Indsatser målrettet geografisk ulighed

Generelle tiltag			
Geografisk ulighed dækker over, at der kan være store forskelle i ventetid og behandlingsmuligheder samt – kvalitet afhængig af, hvor i landet, man bor. Borgere i yderområder kan opleve, at der er langt til gode sundhedstilbud. Nedenfor følger <i>eksempler</i> på tiltag, der kan bidrage til at reducere den geografiske ulighed.			
Indsats	Beskrivelse	Sygehus/Afdeling	Målgruppe
Decentralt placerede jordmoderkonsultationer	Der er etableret jordmoderkonsultationer i alle regionens kommuner, således der er lige og nem adgang for alle gravide.	Regionens somatiske sygehuse – flere steder er jordmoderkonsultationen beliggende i kommunale sundhedshuse	Alle gravide

<p>Webinar</p>	<p>Fødselsforberedende undervisning foregår nu også virtuelt, og sikrer dermed lige og nem adgang for alle.</p> <p>Dette initiativ bidrager til at få nogle grupper af gravide til at modtage fødselsforberedende undervisning, som ikke har lyst til at møde fysisk op.</p>	<p>Regionens somatiske sygehuse</p>	<p>Alle gravide</p>
<p>Udekørende funktioner</p>	<p>Eksempelvis mobil røntgen, iltbehandling i eget hjem, mobil blodprøvetagning for svært syge og svækkede, tværgående akutteams samt udegående ambulatorier for socialt udsatte og indsatte med blodbårne infektioner.</p> <p>Mindsker besøg på sygehuset og sikrer, at svækkede borgere kan modtage behandling selvom de ikke kan transportere sig.</p>	<p>Alle sygehuse samt socialområdet</p>	<p>Svækkede borgere, og ældre patienter.</p>
<p>Særlig socialmedicinsk indsats for sårbare borgere og familier (aftale med almen praksis)</p>	<p>Med aftalen ønsker regionen at understøtte, at de praktiserende læger gennemfører diagnostik og behandling i eget hjem hos udsatte eller særligt sårbare borgere.</p> <p>Med aftalen ønskes særligt fokus på vurdering af de hjemlige forhold hos patienter, hvor disse forhold formodes at have indflydelse på patientens samlede helbredstilstand.</p>	<p>Almen praksis</p>	<p>Sårbare borgere og familier</p>
<p>Digital Diabetes</p>	<p>Formålet er at udvikle og afprøve en digital løsning til at understøtte håndtering af type 2-diabetes og fremme hensigtsmæssig livsstil hos psykisk sårbare borgere i kommunale støtteordninger.</p> <p>Projektledelsen er placeret hos Syddansk Sundhedsinnovation.</p>	<p>Steno Diabetes Center Odense og Syddansk Sundhedsinnovation</p>	<p>Psykisk sårbare borgere med diabetes</p>

<p>Telemedicin, videokonsultationer</p>	<p>Konsultationer over video og/eller telefon.</p> <p>Kan skabe mere lighed i sundhed, da de mest udsatte og sårbare borgere kan modtage sundhedsfaglig hjælp, selvom de ikke har mulighed for at komme ind til sygehuset.</p>	<p>Alle sygehusene (psykiatri og somatik), almen praksis og socialområdet</p>	<p>Alle patienter, hvor det giver mening</p>
<p>Aktiv patientstøtte</p>	<p>Midlertidigt tilbud om telefonstøtte til patienter med flere kroniske sygdomme eller andre komplekse behandlings- eller plejebehov. Sygeplejersken understøtter patienten telefonisk i at tage ansvar for sit liv med sygdom og finde rundt i de eksisterende sundhedstilbud og sociale/kulturelle tilbud, fx aftaler hos praktiserende læge, kommunen, hospitalet, tilbud i lokalområdet mv.</p>	<p>Odense Universitetshospital dækker den østlige del af Region Syddanmark, mens Kolding Sygehuse dækker den vestlige del af regionen.</p> <p>Projektet løber indtil udgangen af 2021.</p>	<p>Patienter med flere kroniske sygdomme eller andre komplekse behandlings- eller plejebehov</p>
<p>Rammeaftale om blodprøvetagning i eget hjem</p>		<p>Region Syddanmark og tilsluttede syddanske kommuner</p>	<p>Borgere, som bor på et botilbud o. lign/er tilknyttet hjemmeplejen eller hjemmesygeplejen, og som på grund af somatiske eller psykiske lidelser kun med stort besvær kan komme til læge eller ambulatorium.</p>
<p>IV-behandling i eget hjem</p>		<p>Region Syddanmark og tilsluttede syddanske kommuner</p>	<p>Patienter i IV-behandling med antibiotika eller væske, som har ikke-indlæggelseskrævende behov for behandling, er stabile, og som lægefagligt vurderes egnet til at færdiggøre behandlingen i eget hjem.</p>

Behandling af patienter med lavpotent kemoterapi i eget hjem		Region Syddanmark og tilsluttede syddanske kommuner	Patienter i medicinsk kræftbehandling med lavdosis Cytosar og Vidaza på Hæmatologisk afdeling X, OUH, som vurderes at være eget til behandling i eget hjem.
--	--	---	---